

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Sociologie

Varianța 3

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I. TÉTEL

(30 punct)

Îrja a vizgalapra a feladatok sorszámát, és tüntesse fel mellettük a helyes válasz megfelelő betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. A kortárs társadalomban a családot illetően általános tendenciaként a következő állapítható meg:
 - a. az élettársat a szülők vagy rokonok választják ki
 - b. a férfiak nők fölötti dominanciája és tekintélye
 - c. a férfiak és a nők házasságon belüli pozícióinak kiegyenlítődése
 - d. a szülők gyermekek feletti túlzott tekintélye és dominanciája
2. A szekularizált társadalmakban a vallás:
 - a. nem gyakorol jelentős befolyást a társadalom más területeire
 - b. egyre nagyobb befolyással van a politikai életre
 - c. központi szerepet játszik a közélet irányításában
 - d. kulcsszerepet játszik a munkaügyi viszonyok szervezésében
3. Az ellenzéki politikai pártok:
 - a. támogatják a kormánypárt minden politikáját
 - b. kizártak egy demokratikus államban
 - c. a kormánypárt valamennyi kezdeményezését megszavazzák
 - d. fenntartható alternatívákat javasolnak a kormány politikai kezdeményezéseire
4. A család gazdasági funkciója:
 - a. egyes idegenekkel szembeni negatív attitűdökre utal
 - b. a háztartás fenntartásában és a jövedelemszerzésben áll
 - c. a nyelv, a szokások és a társadalmi értékek átörökítésében áll
 - d. a vagyonos emberek javát szolgáló bánásmódot jelenti
5. A jóléti állam célja:
 - a. a törvénszegő állampolgárok védelme
 - b. a jobb életkörülményekhez való hozzáférés biztosítása minden állampolgár számára
 - c. a munkahelyi hiányzásoktól való eltekintés
 - d. az egységes és elidegeníthetetlen nemzeti szuverenitás korlátozása
6. Az egyház fontos szerepet játszott az emberek életében, mert:
 - a. a születést, a házasságot és a halált az egyes vallások sajátos szertartásai kísérik
 - b. az egyetlen társadalmi intézmény
 - c. nem volt semmilyen befolyása a családra
 - d. az embereket nem irányítja a magatartásukban vagy a kifejezőmódjukban
7. Az iskola egyik feladata:
 - a. az értékek és a tudás iránti megbecsülés kialakulásának hátráltatása
 - b. a tanulók közötti esélyegyenlőtlenséget előidézni
 - c. a tanulók személyiségének és önállóságának fejlődéséhez való hozzájárulás
 - d. a konkordáns szocializációt megvalósító egyének számának csökkentése
8. A modern államok alkotmányaiban a képviseleti kormányzás elve kimondja, hogy:
 - a. céljai megvalósításában az államot külső hatalmak nem korlátozzák
 - b. a nép a választott képviselők által kormányoz
 - c. a hatalmat egy személy kell, hogy birtokolja
 - d. az állam nem engedi meg polgárainak a kollektív kezdeményezést

9. Az iskolaelhagyás következménye lehet:

- a. az oktatásbeli teljesítmény
- b. a kiskorú bűnözés
- c. az iskolai siker
- d. a hatékony kommunikáció

10. Az olyan tevékenységek, mint az iskolai versenyeken és olimpiákon való részvétel jellemzői:

- a. a formális nevelésnek
- b. az informális nevelésnek
- c. a szülői nevelésnek
- d. a nonformális nevelésnek

II. TÉTEL

(30 pont)

Adott az alábbi szöveg:

Minden családban megfigyelhető az adott kultúrában uralkodó normák és értékek szerinti társadalmi szerepkörök megoszlása. Ebben a megközelítésben a házimunka egyik hagyományos megosztása szerint a feleség szerepe a főzéshez, a gyermekneveléshez vagy az idős családtagok gondozásához kötődik, míg a férj szerepe a háztartáson kívüli munkához és a jövedelem biztosításához. A kortárs társadalmakban sokkal gyakrabban találkozunk olyan családokkal, melyekben a feleség a háztartáson kívül dolgozik, hogy megteremtse a megélhetéshez szükséges jövedelmet, miközben a férj gondoskodik a háztartásról és a gyerekekről.

- a. Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát egyetlen mondatban! **2 pont**
- b. Soroljon fel két szociológiai fogalmat a szövegből! **2 pont**
- c. Fejtse ki a b. alpontban említett két szociológiai fogalom jelentését! **6 pont**
- d. Magyarázza meg körülbelül egy oldal terjedelemben, a b. alpontban említett szociológiai fogalmak közötti összefüggéseket! **8 pont**
- e. Állítson fel egy szociológiai kutatási hipotézist a megadott szöveg felhasználásával! **6 pont**
- f. Érvekkel támassza alá a média kortárs társadalmi életben betöltött szerepére vonatkozó személyes álláspontját **6 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- 1. Határozza meg a megszerzett státusz fogalmát! **3 pont**
- 2. Sorolja fel az egyenlő felek csoportjának két jellemzőjét! **6 pont**
- 3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a kutatási módszer és a társadalmi dokumentum fogalmai között! Pontot ér:
 - a. a két fogalom szociológiai értelemben való használata **2 pont**
 - b. a kért összefüggés bemutatása **4 pont**
 - c. a kidolgozott szöveg koherenciája **1 pont**
 - d. a követelményben megjelölt terjedelemben való illeszkedés **2 pont**
- 4. Konkrét példával szemléltessen egy szerepkonfliktust! **6 pont**
- 5. Érveljen azon kijelentés mellett, mely szerint egy státusz megszerzése egyéni választás és verseny eredménye. **6 pont**